

IN MEMORIAM.

Op Maandag den veertienden December jl. werd onze hooggeachte en zeer gewaardeerde Professor Biesterveld na eene langdurige en ernstige krankheid door den dood van ons weggenomen; den veertienden Juni van het jaar 1863 te Amsterdam geboren, had hij nog maar den leeftijd van juist vijfenveertig en een half jaar bereikt.

Naar menschelijke berekening heeft hij veel te kort geleefd en is hij veel te vroeg ons ontnomen. Hij ontsliep in den bloei van zijn leven, in de kracht zijner jaren, in het midden van zijn arbeid. Ofschoon hij veel reeds gaf, hij beloofde nog meer. Hij koesterde nog zoo vele en zoo grootsche plannen, zoowel voor de beoefening der wetenschap als voor de practijk van het leven. Onvoldaan over het weinige, dat hij naar zijn eigen zeggen deed, stelde hij zich nog veel van de toekomst voor. Maar de Heere rekent anders; en Hij zeide, dat Biesterveld genoeg had gedaan, en dat hij, zoo jong en zoo vroeg, reeds rusten mocht van den arbeid.

En hij heeft veel gedaan en is voor duizenden ten zegen geweest. Zijn leven is kort, maar het is rijk geweest; hij heeft het door zijn persoon en zijn arbeid voor zichzelf en voor anderen rijk gemaakt. Zonder

opzet, ongekunsteld, vanzelf heeft hij in den korten tijd van zijn leven de vriendschap en de liefde, de hoogachting en de waardeering zich verworven van allen, die hem leerden kennen. Vijanden had hij niet. Ieder, die met hem in aanraking kwam, hield van hem. Hem te kennen, was hem lief te hebben.

Dat dankte hij in de eerste plaats aan de uitnemende gaven, die aan zijn persoon geschonken waren; aan de aangenaamheid zijner verschijning, aan de klankrijkheid van zijne stem, aan de vriendelijkheid van zijn oog, aan de levendigheid zijner gelaatsuitdrukking, aan de gezelligheid van zijn omgang, aan de geestigheid van zijn woord. Hij deed nooit iemand zeer; daar waren aan hem geen scherpe punten, die anderen in het vleesch drongen. Hij was altijd en overal welkom. Het gezelschap werd veraangenaamd door zijne tegenwoordigheid. Hij was nooit te veel; maar wél was er eene leemte, als hij ontbrak. Hij had zijn leed, meer dan iemand wist, maar dat hield hij voor zichzelf en sloot hij op in den kring van zijn gezin. En aan zijne vrienden gaf hij den rijkdom van zijn gemoed, de opgewektheid van zijn geest, de gulheid van zijne scherts, de blijmoedigheid zijner natuur, de hartelijkheid van zijne vriendschap, de eenvoudigheid van zijn kinderlijk geloof. Hij gaf zichzelf, zonder eenige terughoudendheid, en bewoog anderen daardoor tot vol vertrouwen in zijn persoon. En dat vertrouwen werd nooit door hem beschaamd.

Doch er is meer. Biesterveld was niet alleen een beminlijk mensch, hij was ook een krachtig en ijverig werker. Hij had het ambt lief, dat hem enkele jaren als dienaar des Woords te Sexbierum, Gorkum en Rotterdam toebe-
trouwd was, en wijdde er zich aan met al de krachten en gaven, waarover hij beschikken kon. Hij had ook de wetenschap lief en de inrichting, waaraan hij als hoogleeraar werkzaam was, eerst de Theologische School te Kampen, daarna de Vrije Universiteit te Amsterdam. De laatste had

zijne sympathie, omdat zij breeder positie innam en aan de Christelijke belydenis invloed wilde verschaffen op alle menschelijke kennis en wetenschap; maar ook, wijl zij te Amsterdam was gevestigd en hij een minnaar van zijne vaderstad was. Hier kwam nog beter dan elders uit, wat kracht in hem school; hij vond er meer ruimte en kon zijne vleugelen breeder uitslaan.

Geheel in overeenstemming met zijn aard werden hem bij zijne benoeming aan de Theologische School te Kampen de ambtelijke vakken toebetrouwd. Hierin heeft hij veel goeds tot stand gebracht. Hij leidde eene groote schare van studenten tot sprekers en tot predikers op; hij wees de ouderlingen op den plicht en het gewicht van het huisbezoek; hij was den diakenen tot een gids en een vraagbaak. Maar hij hield ook door zijn onderwijs en zijne geschriften het wetenschappelijk karakter der ambtelijke vakken hoog en trad voor haar theologisch en encyclopaedisch recht met geestdrift in de bres. Toen hij later aan de Vrije Universiteit bovendien belast werd met het onderwijs in de vakken van het Nieuwe Testament, was hij hoogelijk daarmede ingenomen. Met zijne gansche ziel legde hij zich op de beoefening dezer in zekeren zin voor hem nieuwe wetenschappen toe. In korten tijd werkte hij er zich in; met hare problemen was hij spoedig vertrouwd; en met grooten ijver arbeidde hij aan hunne oplossing. Zijne discipelen weten hiervan meer en beter te spreken; zij hebben genoten van de nauwkeurigheid zijner uitlegging, van zijne tegelijk degelijke en stichtelijke studie der Heilige Schrift. Maar ook anderen heeft hij een blik gegund in dezen zijn omvangrijken arbeid door zijne rectorale oratie over *De jongste methode voor de verklaring van het Nieuwe Testament* en door zijn uitgebreiden en degelijk bewerkten *Commentaar op den brief van Paulus aan de Colossensen*.

En dan, hij werkte hard; hij was, wanneer geene andere bezigheden hem riepen, altijd op zijne studeerkamer

te vinden; nooit bracht hij zijn tijd in ledigheid door. Maar hij had niets van een afgetrokken geleerde, die zich in de eenzaamheid der studeercel opsluit en om het leven zich niet bekommert. Integendeel, hij leefde met alles mede en stelde in alles belang. Hij was een bezielend en bezielend prediker en bracht op schoone wijze de lessen in practijk, die hij in de predikkunde voor zijne studenten ontwikkelde. Hij was een gevierd redenaar, die veel meer uitnoodigingen voor lezingen ontving dan hij aannemen kon, en allerwege de schare door zijne stem en zijn woord te boeien wist. Hij was een warm voorstander van het Christelijk onderwijs in al zijne vertakkingen en trad menigmaal als talentvol pleitbezorger van school en universiteit in overeenstemming met onze beginselen op. Hij was jong met de jongelingen, stelde in hun vereeniging en arbeid een levendig belang en wees hun door zijne adviezen het rechte spoor. Hij was den ouderlingen tot een gids en den diakenen tot een raadsman. Zelf in zijn gezin met het lijden vertrouwd, leed hij met de lijdenden mede en nam hij het initiatief tot de stichting van *Sonnevanck*. Hij liet zijn helderen blik over heel het leven gaan, en trachtte naar de mate zijner krachten het Christendom in verband te brengen met alle elementen der cultuur, met staat en maatschappij, met wetenschap en kunst. Zijn gezichtskring was zoo ruim, omdat hij zoo hoog stond, hoog boven den twist van kleine partijen en zoekend naar eenheid en harmonie.

Thans heeft hij die eenheid gevonden in het Vaderhuis, waar vele woningen zijn. In onzen kring liet hij eene ledige plaats achter, die niet gemakkelijk door een ander te vervullen zal zijn. Maar zijne gedachtenis blijft onder ons in zegening, zijn arbeid is niet ijdel geweest en zijne werken volgen hem na, omdat hij in den Heere geleefd heeft en gestorven is.

Amsterdam, 19 Dec. 1908.

H. BAVINCK.